

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 24/12
11.04.2012. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Невенке Важић, Анђелке Станковић, Љубице Кнежевић-Томашев и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету против окр. Д.Н. и др., због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 64/12 од 29.03.2012. године, подигнутом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 7393/10 од 09.08.2011.године, у седници већа одржаној у смислу члана 422. став 3. Законика о кривичном поступку, у присуству окривљеног Д.Н. и његовог браниоца адв.Д.Р. и браниоца окр.З.В., адв.Ј.А., дана 11.04.2012.године, донео је

П Р Е С У Д У

УВАЖАВА СЕ захтев за заштиту законитости Републичког јавног тужиоца Ктз. 64/12 од 29.03.2012. године, као основан, и утврђује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 7393/10 од 09.08.2011.године, повређен закон из члана 369. тачка 1. Законика о кривичном поступку у вези члана 344а. Кривичног законика у корист окривљених Д.Н. и З.В.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Вишег суда у Смедереву 2К 185/10 од 25.11.2010. године, окривљени Д.Н. и З.В. оглашени су кривим због кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. Кривичног законика, за које су им изречене условне осуде тако што им је утврђена казна затвора у трајању од по шест месеци, која се неће извршити уколико сваки од окривљених у року од једне године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и истовремено су осуђени на новчане казне у износу од по 100.000,00 динара, које је сваки од окривљених дужан да плати у року од 15 дана по правноснажности пресуде, а уколико окривљени изречену новчану казну не плате у остављеном року иста ће се извршити тако што ће се за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

На основу члана 89б. Кривичног законика, сваком од окривљених је изречена мера безбедности забране присуствовања одређеним спортским приредбама, тако што се окр. Д.Н. забрањује присуствовање свим рукометним утакмицама ЖРК Ж.Ј. из Ј., а окр. З.В. се забрањује присуствовање свим рукометним утакмицама ЖРК Ј. из Б. у трајању од једне године од дана правноснажности пресуде, које ће се извршити тако што су окривљени дужни да се непосредно пре почетка наведених рукометних утакмица лично јаве службеном лицу у подручној полицијској управи, односно полицијској станици на подручју на којем се сваки окривљени затекао и да бораве у њиховим просторијама за време одржавања ових утакмица, све под претњом опозивања условне осуде.

Истом пресудом окривљени су обавезани да на име трошкова кривичног поступка плате солидарно износ од 4.355,49 динара и сваки окривљени на име паушала износ од по 2.000,00 динара, све у року од 15 дана по правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 7393/10 од 09.08.2011. године, уважавањем жалби бранилаца окривљених Д.Н., адв.Д.Р. и окривљеног З.В., адв. Ј.А. и по службеној дужности,

преиначена је пресуда Вишег суда у Смедереву К. бр. 185/10 од 25.11.2010. године и окривљени Д.Н. и З.В., на основу одредби члана 355. тачка 1. Законика о кривичном поступку ослобођени су од оптужбе за наведено кривично дело, те је одлучено да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Против пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 7393/10 од 09.08.2011. године Републички јавни тужилац подигао је захтев за заштиту законитости због повреде кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП-а, у вези са чланом 344а. Кривичног законика.

Врховни касациони суд је одржао седницу већа у смислу одредби члана 422. став 3. ЗКП-а, у присуству окривљеног Д.Н. и његовог браниоца адв. Д.Р. и браниоца окр.З.В., адв. Ј.А., а у одсуству уредно обавештеног Републичког јавног тужиоца и окривљеног З.В., на којој је размотрио списе предмета, са пресудом против које је захтев подигнут и по оцени навода и предлога у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је основан.

Основано се у захтеву за заштиту законитости указује да је правноснажном пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 бр. 7393/10 од 09.08.2011. године повређен закон у корист окривљених Д.Н. и З.В., из члана 369. тачка 1. ЗКП-а, у вези члана 344а. КЗ.

Из списка предмета произилази да је окривљенима Д.Н. и З.В. оптужним предлогом стављено на терет и да су првостепеном пресудом оглашени кривим због извршења кривичног дела насилничко понашање на спортској приредби или јавном скупу из члана 344а. став 1. КЗ-а, јер су се као учесници спортске приредбе у својству тренера рукометних екипа, физички обрачунавали за време трајања спортске приредбе. Апелациони суд у Београду у разлозима своје пресуде којом је преиначио првостепену пресуду и на основу одредбе члана 355. тачка 1. ЗКП-а окривљене ослободио од оптужбе за наведено кривично дело, наводи да окривљени као учесници спортске приредбе у својству тренера рукометних екипа не могу бити извршиоци наведеног кривичног дела, јер учесници спортског такмичења који по статуту Спортског савеза имају својство обавезног и дозвољеног учесника спортског такмичења, не могу бити ни активни ни пасивни субјект овог кривичног дела. Аргументе за такав став другостепени суд налази у одредби члана 1. Европске конвенције о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно фудбалским утакмицама, према којој се као циљ ове Конвенције одређује спречавање и сузбијање насиља и недоличног понашања гледалаца на фудбалским утакмицама односно другим спорстким манифестацијама, те у одредби члана 1. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама РС, којом је одређено да се тим законом утврђују мере за спречавање насиља и недоличног понашања на спортским приредбама, као и обавеза организатора и овлашћења надлежних органа у спровођењу тих мера. На основу тих прописа другостепени суд закључује да се понашање учесника спортске приредбе – играча, тренера, судија регулише статутом Спортског савеза и уколико дође до насиља између ових учесника на спортском терену онда они подлежу санкцијама предвиђеним статутом или другим правним актом савеза.

Овакав став другостепеног суда је по налажењу Врховног касационог суда погрешан.

Одредбом члана 344а. став 1. КЗ („Службени гласник РС“ број 111 од 29.12.2009. године) прописано је више алтернативних начина извршења овог кривичног дела, без ограничења круга лица која могу бити извршиоци прописаних радњи, под условом да су присутни на спортској приредби. Први од законом прописаних алтернативних начина извршења овог кривичног дела, као извршиоца означава оног „ко физички нападне или се физички обрачунава са учесницима спортске приредбе или јавног скупа“, а управо за тај начин извршења предметног кривичног дела окривљени Н. и В. првостепеном пресудом оглашени су кривим. Одредбом члана 2. став 4. Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ број 67/2003, 101/2005, 90/2007, 72/2009 и 111/2009) учесницима спортске приредбе сматрају се сва лица присутна на спортској приредби. Дакле, извршилац кривичног дела из члана 344а. став 1. КЗ-а учињеног на начин утврђен првостепеном пресудом (физичким нападом или физичким обрачунавањем) може бити свако ко на спортској приредби према било ком присутном лицу, односно учеснику те приредбе предузме ту радњу извршења, без обзира у ком својству јој присуствује.

Погрешан је став апелационог суда изнет у пресуди чија се законитост оспорава да играчи, тренери и судије као учесници спортске приредбе не могу бити ни активни ни пасивни субјект овог кривичног дела, јер из законског описа бића кривичног дела из члана 344. став 1. КЗ произилази да се и они сматрају лицима присутним на спортској приредби.

Када су у питању правни акти Спортског савеза на које се другостепени суд у својој одлуци позива, према одредби члана 36. Закона о спорту („Службени гласник РС“ број 52/96 и 101/2005) који је важио у време извршења кривичног дела, а и према одредби члана 102. Закона о спорту који је ступио на снагу након извршења кривичног дела („Службени гласник РС“ број 24/2011 и 99/2011), грански спортски савези својим актима утврђују спортска правила у одговарајућој грани спорта. Између осталог тим правилима утврђују се и мере за спречавање негативних појава у спорту као и дисциплински поступак и дисциплинске санкције за кршење утврђених правила. Конкретно, одредбом члана 35. Статута Рукометног савеза Србије прописано је да сви чланови Рукометног савеза Србије који поступе супротно одредбама Статута и других општих аката Рукометног савеза Србије подлежу дисциплинској одговорности и могу им се изрећи дисциплинске санкције у поступку и по правилима прописаним дисциплинским правилником Рукометног савеза Србије.

Европски споразум о насиљу и недоличном понашању гледалаца на спортским приредбама, посебно на фудбалским утакмицама („Службени лист СФРЈ“ – Међународни уговори бр. 9/90) на који се суд у својој одлуци позива, представља правни оквир којим се обавезују државе потписнице да у оквиру својих уставних одредби, предузму одговарајуће мере за спровођење одредби споразума, с тим што се наведени споразум односи само на један сегмент насиља и недоличног понашања на спортским приредбама – насиље гледалаца. Закон о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама („Службени гласник РС“ бр. 67/2003, 101/2005, 90/2007, 72/2009 и 111/2009), утврђује мере за спречавање насиља и недоличног понашања свих лица присутних на спортској приредби, дакле шире поставља круг лица на која се односи, што овај закон не чини супротним одредбама Европског споразума. Наведени закон прописује у члану 23. прекршајну одговорност физичких лица за прекршаје учињене на спортској приредби, али ни један од прописаних прекршаја не обухвата радње за које су оптужени окривљени Д.Н. и З.В., већ је физички напад и физичко обрачунавање између лица присутних на спортској приредби прописано са осталим алтернативним радњама, одредбом члана 344. став 1. КЗ као кривично дело.

Примена кривичног закона у погледу оцене ко може бити извршилац кривичног дела из члана 344. став 1. КЗ, а затим и да ли постоји ово кривично дело, није искључена тиме што су нека од лица присутна на спортској приредби претходно кажњена за дисциплински прекршај прописан одговарајућим правним актима спортског савеза.

Имајући у виду напред наведено, произилази да одредбе Европског споразума као и одредбе Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама не искључују примену одредбе члана 344а. Кривичног законика на сва лица присутна на спортској приредби која изврше било коју од алтернативно прописаних радњи извршења предметног кривичног дела, због чега је неприхватљив закључак другостепеног суда који из круга лица која могу бити извршиоци овог кривичног дела искључује сва друга лица присутна на спортској приредби, осим гледалаца.

Стога, Врховни касациони суд је утврдио да је другостепеном пресудом учињена повреда кривичног закона из члана 369. тачка 1. ЗКП-а у вези члана 344а. став 1., КЗ у корист окривљених Д.Н. и З.В., па је суд доношењем декларативне пресуде, само утврдио повреду закона у корист окривљених, не дирајући у правноснажну судску одлуку против које је захтев за заштиту законитости подигнут.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је уважио као основан захтев за заштиту законитости и на основу одредбе члана 30. став 1. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ број 116/08), члана 24. став 7. ЗКП, а применом члана 425. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник

Председник већа

Мила Ристић,с.р.

судија

